

Handläggare
Mathias Nordlinder**Till**
Trafiknämnden
2019-11-14

Trafikföring i Söderledstunneln. Redovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets redovisning och ger kontoret i uppdrag att behålla avstängningsmaterial i Söderledstunneln i enlighet med vad som följer av kontorets tjänsteutlåtande.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefUlrika Persson
Enhetschef

Sammanfattning

2016 stängdes Katarinavägen av för fordonstrafik på grund av anläggningsarbeten inom projekt Nya Slussen. I och med avstängningen leds busstrafiken som normalt går på Katarinavägen om via Folkungsgatan, Medborgarplatsen och Hornsgatan. Mellan Medborgarplatsen och Hornsgatan går busstrafiken i Söderledstunneln. För att säkerställa bussarnas framkomlighet och säkerhet genom tunneldelarna uppfördes en fysisk avstängning mellan Söderledstunnelns huvudrör och på-/avfartstunnelnarna. I och med denna åtgärd upphörde möjligheten för motorfordonstrafik att använda på- och avfarternas till Söderledstunneln från Medborgarplatsen resp. Hornsgatan.

I samband med att Katarinavägen åter öppnas för trafik i augusti 2020 kommer busstrafiken ledas tillbaka till sin ordinarie körväg på

Katarinavägen. Det framkomlighets- och säkerhetsmässiga motivet till att ha stängda på- och avfarter till Söderleden upphör därmed och projekt Nya Slussen avser att ta bort dagens avstängningsmaterial som skiljer trafikströmmarna åt.

Avstängningen har inneburit att flödet på Nordsydaxeln har varit stabilare och att trafikbelastningen på Slussen och Gamla Stan har begränsats. För att fortsättningsvis hålla ett högt och jämt flöde på Söderleden och Centralbron samt avlasta omgivande vägnät, där anläggningsarbeten väntas pågå under en längre tid, föreslår trafikkontoret att avstängningen behålls fram till år 2023.

Trafikkontoret övertar drift av befintligt avstängningsmaterial och tillhörande vägvisning från projekt Nya Slussen. Driftkostnaderna beräknas uppgå till 200 000 kr per år, men kan bli högre om det sker påkörningar eller liknande.

Bakgrund

Katarinavägen vid Slussen stängdes av för all trafik sommaren 2016 till följd av anläggningsarbeten inom projekt Nya Slussen. Busshållplatserna för de bussar som trafikerade Katarinavägen flyttades från Katarinavägen till Södermalmstorg. Bussarnas körväg har sedan dess varit via Folkungagatan, Medborgarplatsen och Söderledstunneln till Hornsgatan och vice versa.

Den ordinarie trafiklösningen med möjlighet att använda på- och avfarterna till Södermalm innebär en konflikt med huvudströmmen i tunneln. Konflikt uppstår även med trafik som ska svänga av från huvudtunneln mot Hornsgatan respektive Folkungagatan. De korsande trafikrörelserna skapar vävningssituationer som minskar kapaciteten och leder till kö för den genomgående trafiken i Söderledstunneln, främst i det högra av tunnelns två genomgående körfält.

Vävningssituationerna i den ordinarie trafiklösningen resulterade i att det anlades en betongbarriär mellan körfälten i huvudtunneln och körfälten i på- och avfarter. Det betyder att fordonstrafik från Medborgarplatsen och Hornsgatan inte kan använda de befintliga anslutningarna till den s.k. Nordsydaxeln via Söderledstunneln, se bild 1.

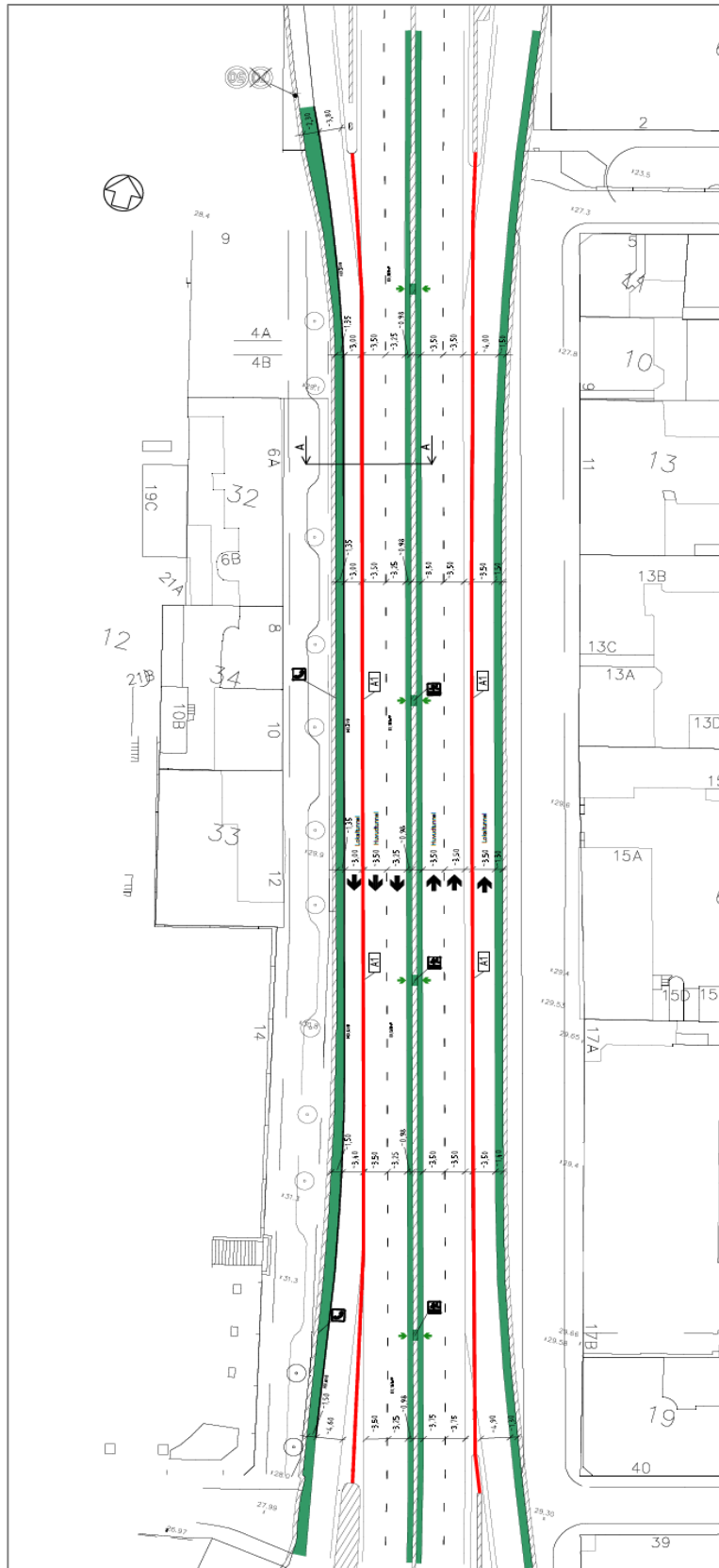

Bild 1 Söderledstunneln, delen mellan Hornsgatan och Folkungagatan.
 (röd linje anger avstängning mellan körfält)

Error! Use the Home tab to apply Rubrik 1 to the text that you want to appear here.

Genom avstängningen skapades förutsättningar för ett ostört flöde för trafiken genom ramptunnlarna mellan Folkungagatan och Hornsgatan i respektive körriktning. På så vis kunde ett jämt bussflöde genom tunneln upprätthållas.

Resultatet blev en ökad framkomlighet för bland annat stombussar som letts om via tunneln. Det minskar också risken att en gasbuss hindras att ta sig ut ur tunneln vid en eventuell incident eller fordonsbrand.

I augusti 2020 har Katarinavägen och dess anslutning mot Hornsgatan färdigställts så pass mycket att den återigen kan öppnas för trafik. Fram till 2023 kommer dock enbart buss tillåtas trafikera Katarinavägen. Därmed kommer de gasdrivna stombussarna sluta trafikera Söderledstunneln mellan Medborgarplatsen och Hornsgatan och åter trafikera Katarinavägen. I samband med detta ämnar projekt Nya Slussen att ta bort det avstängningsmaterial som skiljer på- och avfarternas trafik från huvudströmmen i tunneln.

Ärendets beredning

Ärendet är berett internt på kontoret. Samråd har skett med exploateringskontorets projekt Nya Slussen.

Trafikkontorets synpunkter

Den nuvarande avstängningen mellan på- respektive avfarterna till och från Söderledstunnelns huvudrör föreslås vara kvar fram till 2023, alternativt till dess att bussterminalen i Katarinaberget tas i drift och biltrafik åter tillåts trafikera Katarinavägen. På så vis kan trafik på Nordsydaxeln hålla ett högt och jämt flöde vilket minskar behovet av att ta genvägar över Södermalm.

Analys och konsekvenser

I och med att flödet i tunneln inte störs av vävningen mellan anslutande och avvikande trafik har huvudflödet genom Söderledstunneln kunnat öka med uppskattningsvis 300–400 fordon per timme.

Det jämnare flödet medför att risken för hastiga inbromsningar i tunneln har minskat. Risken för upphinnandeolyckor i tunneln och på Centralbron har således minskat vilket lett till att vägnätet blivit mer robust och pålitligt.

Avstängningen har fått vissa konsekvenser för trafiken på och kring Södermalm. Den innebär sannolikt att färre trafikanter lockas av att ta smitvägar på lokalgatorna över Södermalm. ”Smittrafiken” från

Nynäsvägen via Götgatan på morgonen och från Söderleden via Folkungagatan mot Nacka/Värmdö på eftermiddagen har i och med avstängningen minskat. Det har skett på bekostnad av den lokala fordonstrafiken som bland annat har fått det svårare att ansluta till Nordsydaxeln.

Nuvarande avstängning fungerar även som en begränsning av trafikflödet till och genom Slussenområdet och Gamla Stan. Idag ligger framkomligheten på västra bron ner mot Gamla Stan och balanserar på sitt kapacitetsmaximum under högtrafiktid. Det finns med andra ord inget utrymme för att ta emot mer trafik. Ett tillskott av trafik från Söderledstunneln i det fall avstängningen tas bort riskerar leda till köer som sprider sig bakåt och vidare ner i tunneln. Det skulle således påverka norrgående trafik i tunneln på ett negativt sätt.

Även i södergående körriktning finns samma problematik. Begränsningen i framkomlighet för fordonstrafik på Götgatan och Folkungagatan riskerar att påverka framkomligheten i tunneln och på Centralbron.

Ett försämrat flöde genom huvudtunneln till följd av konflikterna mellan vävande fordon ökar attraktiviteten att ta andra vägar. Södermalm riskerar att få en ökad mängd fordon som vill köra förbi kön i tunneln. Götgatan kan till exempel få en ökad fordonstrafik norrut på morgonen. När denna trafik ska återansluta till huvudflödet i tunneln uppstår den beskrivna vävningssituationen som påverkar flödet i huvudtunneln negativt. Då flödet i huvudtunneln sjunker än mer så ökar risken att ännu fler fordonstrafikanter väljer att köra över Södermalm. Det uppstår således en kontraproduktiv situation med fler och fler vävande fordon och ett allt sämre flöde i huvudtunneln.

Avstängningen innebär ett högre och jämnare flöde genom Söderledstunneln vilket bidrar till att trafiksystemet blir mer pålitligt. Det överensstämmer med målet om restidspålitlighet i Framkomlighetsstrategin. Det högre och jämnare flödet är gynnsamt för de bussar i linjetrafik som trafikerar Söderledstunneln från exempelvis de södra kranskommunerna Haninge och Tyresö.

Tidplan

Avstängningen mellan på- respektive avfarterna till och från Söderledstunnelns huvudrör från Hornsgatan övergår till trafikkontorets regi i augusti 2020 och föreslås behållas fram till år 2023 eller då bussterminalen i Katarinaberget tas i drift.

Ekonomi

Trafikkontoret övertar drift av befintligt avstängningsmaterial och tillhörande vägvisning från projekt Nya Slussen. Driftkostnaderna beräknas uppgå till 200 000 kr per år, men kan bli högre om det sker påkörningar eller liknande.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner redovisningen och ger kontoret i uppdrag att behålla avstängningsmaterial i Söderledstunneln i enlighet med vad som följer av kontorets tjänsteutlåtande.

Slut